

عنوان	امتیاز کل	امتیاز کسب شده	ملاحظات
۳- چک لیست سلامت محیط مدرسه	۲۱		
آیا مکان و فضای مدرسه مناسب است؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۲۸ تا ۳۰، ۳۳، ۵۱، ۵۶ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا فضای کلاس ها، آزمایشگاه و ... مناسب است؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۳۷، ۳۹، ۴۰ تا ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۵۱ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیادسترسی به آب آشامیدنی سالم وجود دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	۳		مطابق ردیف ۳۶ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا توالت ها و دستشویی ها سالم و بهداشتی هستند؟ ☐ بله ☐ خیر	۱/۷۵		مطابق ۳۴ و ۳۵ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا دفع قاضلاب سالم و بهداشتی هستند؟ ☐ بله ☐ خیر	۰/۷۵		مطابق ردیف ۳۱ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا نور و حرارت، صدا، رطوبت، تهویه کلاس ها، آزمایشگاه و ... مناسب و کافی است؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۲۲ و ۵۲ تا ۵۴ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا محیط مدرسه ایمن است؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ۴۹، ۵۵، ۵۷، ۵۹، ۶۰، ۶۴ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا مکان های دفع زباله و سطل زباله به تعداد کافی وجود دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	۰/۵		مطابق ردیف ۳۲ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا موارد ایمنی رعایت و برای پیشگیری از حوادث اقدام شده است؟ ☐ بله ☐ خیر	۳		مطابق ردیف ۴۶، ۵۰، ۵۵ چک لیست بازرسی بهداشتی از مدارس
آیا محیط مدرسه پاک و تمیز است و مدرسه مسئول نظافت دارد ؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق دستورالعمل ضمیمه
آیا فضای سبز در مدرسه وجود دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	۱		به ازاء هر دانش آموز ۰,۵ متر مربع
آیا فعالیت های زیست محیطی در مدرسه انجام می شود؟ ☐ بله ☐ خیر	۱		مطابق مقررات محیط زیست و دستورالعمل ضمیمه
ملاحظات:			

چک لیست سلامت محیط مدرسه :

این چک لیست شامل ۱۲ سوال و مجموع امتیازهای این بخش ۲۱ است.

- اگر مطابق ردیف ۲۸ تا ۳۰، ۳۳، ۵۱، ۵۶ چک لیست بازرسی از مدارس، مکان و فضای مدرسه مناسب باشد ۲ امتیاز (ردیف های ۲۸ و ۵۱ هرکدام ۰,۵ امتیاز و بقیه موارد هرکدام ۰,۲۵ امتیاز)
- اگر مطابق ردیف ۳۷، ۳۹ تا ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۵۱ چک لیست بازرسی از مدارس، فضای کلاس، آزمایشگاه و مناسب باشد ۲ امتیاز (دیوارها، کف، سقف، ابعاد، هر کدام ۰/۲۵ امتیاز)
- طبق ردیف ۳۶ چک لیست بازرسی از مدارس، اگر آب مورد مصرف مدرسه با استاندارد ملی ایران به شماره ۱۰۵۳ مطابقت داشته و مورد تأیید مقامات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد، در صورتی که مدرسه از مخزن آب و یا آب لوله کشی استفاده می کند، باید آبخوری عمومی دانش آموزان با شیرهای مناسب مجهز گردیده (۱ امتیاز) ارتفاع شیر آبخوری ها متناسب با سن دانش آموزان (بین ۱۰۰-۷۵ سانتی متر بالاتر از سطح زمین) باشد (۰,۵ امتیاز)، آبخوری به تعداد کافی (حداقل برای هر ۴۵ دانش آموز یک آبخوری) وجود داشته (۰,۵ امتیاز)، دارای شرایط بهداشتی باشد (۰,۵ امتیاز)، خارج از سرویس های بهداشتی (با فاصله حداقل ۱۵ متر) احداث گردیده باشد (۰,۵ امتیاز) (جمع ۳ امتیاز)
- اگر مطابق ردیف ۳۴ و ۳۵ چک لیست بازرسی از مدارس، توالی دارای شرایط بهداشتی باشد (۰/۵ امتیاز، در مدرسه به ازای هر ۴۰ دانش آموز یک چشمه توالی احداث گردیده باشد، دست شویی ها دارای شرایط بهداشتی باشند، به ازای هر ۶۰ دانش آموز یک دستشویی در نظر گرفته شده باشد، ارتفاع دست شویی ها متناسب با سن دانش آموزان (بین ۷۵-۶۰ سانتی متر بالاتر از سطح زمین) باشد و در دست شویی ها مخزن ثابت صابون مایع قابل استفاده وجود داشته و لوله کشی روی دستشویی انجام شده باشد هر کدام ۰/۲۵ امتیاز (جمع ۱/۷۵ امتیاز)
- اگر مطابق ردیف ۳۴ و ۳۵ چک لیست بازرسی از مدارس، دفع فاضلاب بر اساس استانداردهای موجود از نظر بهداشتی طراحی و اجرا شده و به روش بهداشتی انجام می گیرد و حجم سپتیک تانک چاه جاذب با توجه به ظرفیت مدرسه تعیین شده باشد ۰/۷۵ امتیاز
- اگر مطابق ردیف ۲۲، ۵۲ تا ۵۴ چک لیست بازرسی از مدارس، نور، حرارت، صدا، رطوبت و تهویه کلاس ها، آزمایشگاه و ... طبیعی و مناسب باشد ۲ امتیاز (هر کدام نیم امتیاز)
- اگر مطابق ردیف ۴۹، ۵۵، ۵۷، ۵۹، ۶۰، ۶۴ چک لیست بازرسی از مدارس پوشش کف حیاط از جنس مناسب بوده، شرایط ایمنی حوض ها و ... رعایت شده باشد، تابلوهای هشدار دهنده ایمنی و مسیرهای فرار و راه های خروج اضطراری، تابلوی برق و ... وجود داشته باشد، وسایل اطفاء حریق دارای تاریخ معتبر شارژ و به تعداد کافی وجود داشته باشد و کارکنان مدرسه مهارت استفاده از این وسایل را داشته باشند ۲ امتیاز (هر کدام ۰,۵ امتیاز)
- اگر مطابق ردیف ۳۲ چک لیست بازرسی از مدارس، زباله دان بهداشتی درب دار، ضد زنگ، با ظرفیت و تعداد مناسب و با کیسه زباله در کلیه قسمت های مدرسه وجود داشته باشد (۰,۲۵ امتیاز) و زباله ها روزانه و به موقع جمع آوری و دفع گردد (۰,۲۵ امتیاز) مجموعاً ۰/۵ امتیاز
- رعایت ایمنی و اقدامات پیشگیری از حوادث مطابق ردیف ۴۶، ۵۰، ۵۵ چک لیست بازرسی از مدارس و مطابق با مقررات بهداشت حرفه ای ۳ امتیاز
- اگر مدرسه مسئول نظافت دارد و بهداشت و تمیزی حیاط مدرسه، کلاس ها، سالن و نمازخانه و ... رعایت شود ۲ امتیاز (هر کدام ۰,۵ امتیاز)

- وجود فضای سبزمانند درختان، چمن کاری فضاهای موجود، باغچه و گلکاری آن، گلدان، به ازای هر دانش آموز ۰/۵ متر مربع ۱، کمتر از آن ۰/۵ و فقدان فضای سبز صفر امتیاز
- اگر در مدرسه اقداماتی برای تفکیک و جداسازی زیاله، صرفه جویی در مصرف کاغذ مانند قرار دادن کاغذ های مصرف شده در سطل های جداگانه، آموزش دانش آموزان برای استفاده از آن ها و همچنین اقداماتی برای صرفه جویی در مصرف انرژی انجام می شود ۱ امتیاز
(هر کدام ۰/۲۵ امتیاز)

عنوان	امتیاز کل	امتیاز کسب شده	ملاحظات
	۱۲		
۴- چک لیست بهبود تغذیه در مدرسه			
آیا فضای فیزیکی به عنوان پایگاه تغذیه سالم موجود است و تجهیزات لازم را دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	۴		مطابق ردیف ۱۲، ۱۸، ۳۳، ۳۴، ۴۳، ۴۵، ۴۸ تا ۵۰ چک لیست بازرسی بهداشتی از بوفه مدارس
آیا مواد غذایی و نوشیدنی سالم در مدرسه موجود و دستورالعمل مواد خوراکی مجاز و غیر مجاز در معرض دید دانش آموزان نصب شده است؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۱۴ و ۳۱ چک لیست بازرسی بهداشتی از بوفه مدارس
آیا نظارت و بازدید منظم از بوفه توسط مراقب سلامت/رابط بهداشت و کارشناسان آموزش و پرورش و معاونت بهداشتی انجام می شود؟ ☐ بله ☐ خیر	۱		مشاهده شرح بازدید و نواقص ثبت شده
آیا معاینات منظم کارکنان مدرسه که در بخش تهیه و توزیع مواد غذایی کار می کنند انجام می شود و این کارکنان گواهی صحت سلامت و مجوز فعالیت متصدی پایگاه و فروش مواد خوراکی را دارند؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۴، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳ و ۳۶ چک لیست بازرسی بهداشتی از بوفه مدارس
آیا مدرسه برنامه خاصی به منظور فرهنگ سازی تغذیه سالم دارد؟ ☐ بله ☐ خیر	۱		مشاهده مستندات برنامه
آیا بر نگهداری، توزیع و مصرف مواد غذایی نظارت می شود؟ ☐ بله ☐ خیر	۲		مطابق ردیف ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۶، ۴۷ و ۵۶ چک لیست بازرسی بهداشتی از بوفه
ملاحظات:			

چک لیست بهبود تغذیه در مدرسی که دارای پایگاه تغذیه سالم/ بوفه بهداشتی هستند:

این چک لیست شامل ۶ سوال و مجموع امتیازهای این بخش ۱۲ است.

- اگر فضای فیزیکی به عنوان بوفه بهداشتی/ پایگاه تغذیه سالم موجود است ۱ امتیاز و تجهیزات لازم را دارد ۳ امتیاز (رعایت ردیف ۱۲، ۱۸، ۳۳ چک لیست بازرسی از بوفه مدارس یک امتیاز، ردیف ۳۴، ۴۳، ۴۵ یک امتیاز، ردیف ۴۸ تا ۵۰ یک امتیاز) مجموعاً ۴ امتیاز
- ارائه و فروش مواد غذایی و نوشیدنی ها باید مطابق با ردیف ۱۴ و ۳۱ چک لیست بازرسی از بوفه مدارس باشد (عدم عرضه مواد غذایی غیر مجاز در پایگاه تغذیه سالم، نصب دستورالعمل مواد خوراکی مجاز ۰/۵ و غیر مجاز ۰/۵ در معرض دید دانش آموزان- جمع ۲ امتیاز).
- نظارت و بازدید منظم مطابق دستورالعمل بهداشتی پایگاه تغذیه سالم و تعاونی های مدارس و برنامه زمان بندی توسط مراقب سلامت/ رابط بهداشتی مدرسه (۰/۵ امتیاز) و همچنین توسط کارشناسان معاونت بهداشتی/ آموزش و پرورش/ بهورز (۰/۵) باید انجام شده و مدارک موجود باشد (جمع ۱ امتیاز).
- معاینات کارکنانی که در تهیه و توزیع مواد غذایی دخالت دارند باید موجود و نشان دهنده معاینات منظم و دوره ای باشند و نکات بهداشتی را رعایت نمایند. (مطابق ردیف ۴، ۷، ۹ و ۱۰، ۱۱، ۱۳ و ۳۶ چک لیست بازرسی از بوفه مدارس) ردیف ۴ نیم امتیاز و و بقیه موارد هر کدام ۰,۲۵ امتیاز (مجموعاً ۲ امتیاز)
- وجود برنامه های خاص که به سلامت دانش آموزان کمک نماید مانند جشنواره غذا، مناسبت های تغذیه ای و برای آموزش و تشویق دانش آموزان و کارکنان به استفاده از مواد خوراکی سالم و استفاده نکردن از مواد خوراکی کم ارزش تغذیه ای بیشتر از دو برنامه ۱، یک یا دو برنامه ۰/۵ و عدم اجرای برنامه های فرهنگ سازی تغذیه صفر امتیاز.
- نظارت بر نحوه ی نگهداری، توزیع و مصرف مواد غذایی در مدارس مطابق با ردیف ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۶، ۴۷ و ۵۶ چک لیست بازرسی از بوفه مدارس ۲ امتیاز (هر کدام ۰,۲۵ امتیاز)

با توجه به تفاهم نامه وزرای محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت آموزش و پرورش و تاکید بر برنامه ریزی، اجرا، پایش و ارزشیابی مداخلات مورد نیاز برای ارتقاء سلامت و امنیت غذایی دانش آموزان با هدف تسهیل دسترسی دانش آموزان به وعده های غذایی سالم، وجود پایگاه های تغذیه سالم و یا تعاونی های آموزشگاهی لازم است در مدارس فاقد پایگاه های تغذیه سالم/ بوفه بهداشتی و یا تعاونی های آموزشگاهی:

- به منظور فرهنگ سازی و همچنین آموزش دانش آموزان، فهرست مواد غذایی که مصرف آنها مجاز و یا غیر مجاز اعلام شده است در معرض دید قرار داده شود.
 - نظارت مداوم به منظور پیشگیری از مصرف و همچنین عرضه مواد غذایی که غیر مجاز اعلام شده، لازم و ضروری است.
- توجه: در مواردی که مواد غذایی در محلی خارج از محیط مدرسه خریداری و یا توسط سرایدار و ... عرضه می شود و یا دانش آموزان مواد غذایی را از منزل به همراه می آورند نیز آموزش و نظارت بر مصرف مواد غذایی غیر مجاز، لازم و ضروری است.

عنوان	امتیاز کل	امتیاز کسب شده	ملاحظات
۴- چک لیست بهبود تغذیه در مدرسه	۱۲		
آیا فهرست مواد غذایی و نوشیدنی سالم و مجاز قابل عرضه در مدرسه موجود و فهرست مواد غذایی که عرضه آنها غیر مجاز است در معرض دید دانش آموزان قرار دارد؟ بله ☐ خیر ☐	۲		مشاهده مستندات
آیا نظارت و بازدید توسط مراقب سلامت/ رابط بهداشت و کارشناسان آموزش و پرورش و مرکز بهداشت مبنی بر عدم عرضه مواد غذایی غیر مجاز انجام می شود؟ بله ☐ خیر ☐	۳		مشاهده شرح نظارت و بازدید
آیا بر مصرف مواد غذایی نظارت می شود؟ بله ☐ خیر ☐	۲		"
آیا عدم مصرف سوسیس، کالباس و نوشیدنی های گازدار در مدرسه رعایت می شود؟	۳		"
آیا مدرسه برنامه خاصی به منظور آموزش دانش آموزان و فرهنگ سازی تغذیه سالم دارد؟ بله ☐ خیر ☐	۲		مشاهده مستندات

چک لیست بهبود تغذیه در مدارس که فاقد پایگاه تغذیه سالم/ بوفه بهداشتی هستند:

این چک لیست شامل ۵ سوال و مجموع امتیازهای این بخش ۱۲ است.

اگر فضای فیزیکی به عنوان پایگاه های تغذیه سالم/ بوفه بهداشتی و یا تعاونی های آموزشی موجود نیست :

- در معرض دید قرار داشتن فهرست مواد غذایی و نوشیدنی سالم و مجاز قابل عرضه در مدرسه ۱ امتیاز و وجود فهرست مواد غذایی که عرضه آنها غیر مجاز است ۱ امتیاز (مجموع ۲ امتیاز)
- انجام نظارت و بازدید توسط مراقب سلامت/ رابط بهداشت ۱ امتیاز، توسط کارشناسان آموزش و پرورش ۱ امتیاز و توسط کارشناسان مرکز بهداشت/ بهورز مبنی بر عدم عرضه مواد غذایی غیر مجاز ۱ امتیاز (مجموع ۳ امتیاز)
- نظارت بر مصرف مواد غذایی مورد استفاده دانش آموزان و همچنین لقمه های خانگی و نخریدن مواد غذایی از دست فروشان اطراف

مدرسه ۲ امتیاز

- عدم مصرف سوسیس ۱ امتیاز، کالباس ۱ امتیاز و نوشیدنی های گازدار در مدرسه ۱ امتیاز (مجموع ۳ امتیاز)
- وجود برنامه های خاص که به سلامت دانش آموزان کمک نماید مانند جشنواره غذا، مناسبت های تغذیه ای و برای آموزش و تشویق دانش آموزان و کارکنان به استفاده از مواد خوراکی سالم و استفاده نکردن از مواد خوراکی کم ارزش تغذیه ای بیشتر از دو برنامه ۲، یک یا دو برنامه ۱ و عدم اجرای برنامه های فرهنگ سازی تغذیه صفر امتیاز.